

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 21.06.2023
Sayı : 41

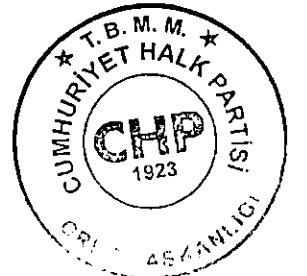
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27.10.1999 tarihli ve 4458 Sayılı Gümrük Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mahir POLAT
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 3-7-2023	Esas No: 2/1234

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİGİ
21 Haziran 2023
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
21 Haziran 2023
No: 1235453

GENEL GEREKÇE

Gümrük Müşaviri, 4458 Sayılı Gümrük Kanunu'nda öngörülen şekilde dolaylı temsilci sıfatıyla eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin faaliyetler içerisinde bulunmaya yetkili kişidir.

Gümrük Müşaviri olabilmek için uzun yıllar süren yoğun teorik ve pratik eğitim, kapsamlı bir staj süreci ve sınavlarda başarı şartı aranmaktadır. Hukuk, iktisat, maliye, işletme, muhasebe, bankacılık, kamu yönetimi, siyasal bilgiler ve endüstri mühendisliği bölümlerinden lisans seviyesinde (4 yıllık) mezun olmak gerekir. Farklı bir bölümden lisans seviyesinde mezun olunması durumunda, sayılan bu bölümlerde yüksek lisans yapmış olmak ya da ön lisans (2 yıllık) eğitimi veren gümrük, dış ticaret ve Avrupa Topluluğu konularında uzmanlık programı olan meslek yüksekokullarından mezun olma şartlarının sağlanması da mümkündür.

Türk vatandaşı olmak, gerekli hukuki şartları sağlamak ve sayılan okul ve bölümlerden mezun olmak, Gümrük Müşaviri olabilmenin yalnızca şekil şartlarını oluşturmaktadır. Bu şartların taşınması ve ardından bir Gümrük Müşavirinin yanında 1 (bir) yıl boyunca staj yapılması gerekmektedir. Staj süresi tamamlandıktan sonra yapılacak gümrük mevzuatı ve gümrüğe ilişkin iktisadi, ticari ve mali konuları kapsayan geniş ölçekli sınavda başarılı olmak zorunludur. Sınavda başarılı olan kişiler, Gümrük Müşavir Yardımcısı İzin Belgesi sahibi olmayı hak kazanırlar.

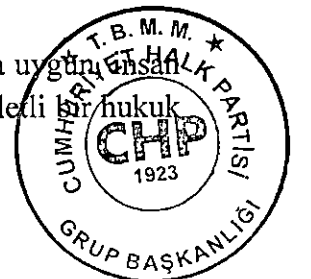
Gümrük Müşavir Yardımcılığı sınavında başarılı olan kişiler, Gümrük Müşavir Yardımcısı İzin Belgeleriyle 2 (iki) yıl boyunca bir Gümrük Müşavirinin yanında çalışmak zorundadırlar. İki yıllık zorunlu stajı tamamlayan kişiler, gümrük mevzuatı ve gümrüğe ilişkin iktisadi, ticari ve mali konuları kapsayan zorlu sınavda başarılı olmaları durumunda ancak Gümrük Müşaviri İzin Belgesi sahibi olmaya hak kazanırlar.

Gümrük Müşavir Yardımcılığı da Gümrük Müşavirliği de yoğun çaba, zaman ve emek isteyen mesleklerdir.

Gümrükler, devlete gelir sağladığı gibi iktisat politikasının önemli ve vazgeçilmez araçlarından biridir. Gümrükler, devletlerin teşkilat yapısı, vergi sistemleri, uluslararası ticari ve ekonomik ilişkileriyle doğrudan ilgilidir ve bu ilişkilerin uygulama yeridir. Böyle büyük değere sahip bir olgu ve organizasyonda yetkililerin elbette uzman kişilerden oluşması hayati öneme sahiptir.

Ancak Gümrük Müşavir Yardımcıları ve Gümrük Müşavirleri diğer mesleklerde olmayan bir olumsuz durumla karşı karşıya bırakılmaktadır. Mevzuat hükümleri gereği daha önce Gümrük Müşavirliği sınavına katılıp başarısız olanların üçten fazla Gümrük Müşavirliği sınavına girmesi yasaklanmaktadır. Bu ayrımcılık adayların meslek hayatlarını tehlikeye atmakta, hak kayıplarına ve adaletsizliğe sebep olmaktadır.

Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun olarak haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaleti bir hukuk

düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, hukuk güvenliğini sağlayan, bütün etkinliklerinde hukuka ve Anayasa'ya uyan, işlem ve eylemleri bağımsız yargı denetimine bağlı olan devlettir. Kanunların kamu yararının sağlanması amacına yönelik olması, genel, objektif, adil kurallar içermesi ve hakkaniyet ölçütlerini gözetmesi hukuk devleti olmanın gereğidir. Bu nedenle kanun koyucunun hukuki düzenlemelerde kendisine tanınan takdir yetkisini anayasal sınırlar içinde adalet, hakkaniyet ve kamu yararı ölçütlerini göz önünde tutarak kullanması gerekir.

Gümrük Müşavirliği sınavına üçten fazla girme yasağı, aday hakkında Gümrük Müşavirliği görevinin nitelikleriyle uyumlu olmadığı sonucuna ulaşmayı haklı kılacak objektif bir neden ortaya koymamaktadır. Kişinin önceden gümrük müşavirliği sınavında üç defa başarısız olması, gümrük müşavirliği görevinin gerektirdiği niteliklere sahip olamayacağının karinesi olarak da görülemez.

Diğer yandan gümrük gibi önemli bir olgu ve organizasyonda yetkili kişilerin uzman ve nitelikli olması gerekliliği de göz ardı edilemez. Sınava giriş sayısının kısıtlı olması, nitelikli uzmanlar için bir etmen olarak değerlendirilmektedir. Ancak hakkaniyet ölçütü de yok sayılmamalıdır.

İki yıl süreyle Gümrük Müşavir Yardımcılığı yaparak mesleki deneyime sahip olma koşulu da göz önüne alındığında, Gümrük Müşavirliğine hak kazanmak için girilebilen sınav sayısının en fazla 3 (üç) sınavdan 5 (beş) sınava çıkarılması şartı, hem objektif nitelikte hem de adalet ve hakkaniyet ölçüsünü zedelemeyen bir koşul niteliğinde olacaktır.

Kanun teklifimiz ile Gümrük Müşavirliği ve Gümrük Müşavir Yardımcılığı sınavlarına giriş sayısının (3) üçten (5) beşe çıkarılmasıyla hem hak kayıplarının önüne geçerek gümrük camiasına uygulanan ayrımcılığın bertaraf edilmesi hem de mesleğin önemine uygun kalifiye ve nitelikli uzmanların yetişmesinin sağlanması hedeflenmektedir.

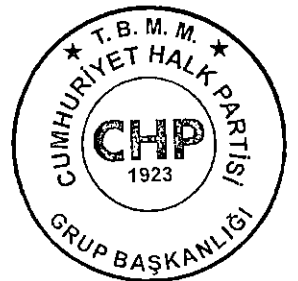

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Gümrük müşavirliği ve gümrük müşavir yardımcılığı sınavlarına en fazla beşer kez girebilme şartı ile hak kayıplarının önüne geçerek gümrük camiasına uygulanan ayrımcılığın bertaraf edilmesi ve kalifiye ve nitelikli uzmanların yetişmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

GÜMRÜK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 27.10.1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun Geçici 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının 1 numaralı bendinin (c) alt bendinde yer alan “üçer” ibaresi “beşer” olarak değiştirilmiştir:

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

